

BİLDİRİ KİTABI

ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU

INTERNATIONAL TRADITIONAL AND LOCAL VALUES SYMPOSIUM

Editor: **DOÇ. DR. MEHMET ALİ ERGÖLÜ**

26-28 OCTOBER 2018

26-28 EKİM 2018

PROCEEDINGS BOOK

KAPAK VE SAYFA TASARIMI

Selahattin DOĞAN

FOTOĞRAFİK DÜZENLEME

Selahattin DOĞAN

ETKİNLİK TÜRÜ

Uuslararası Bildiri Kitabı

SÖZLÜ BİLDİRİ SAYISI

91

ISBN

978-605-66000-4-3

İLETİŞİM

ugyodesempozyum@gmail.com

YAYIN TARİHİ

25 ARALIK 2018

BASKI

E-KİTAP

Sempozyum katılımcılarına Bildiri yazım kuralları gönderilmiştir fakat bazı katılımcılar belirtilen formata göre yazım kurallarını dikkate almadıkları görülmektedir. Bu bildirilerde talep edilenmiş olup eksik yada formata uygun olmayan bildirilerin tüm hukuki ve teknik sorumlulukları katılımcılara aittir.

Bu kitap, sahibinin izni olmaksızın, kataloğun tümünü ve ya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi ile çoğaltılması ve dağıtımını yapılamaz ve katalogta yer alan **metinler**, **eserler** ve **kaynaklar** sanatçılara aittir. Herhangi bir hukuki sorumluluktan katılımcılar sorumludur.

Bu Etkinlik **AFYONKARAHİSAR SANDIKLI BELEDİYESİ** ev sahipliğinde yapılmıştır.

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /
KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ
(26-28 Ekim 2018 Afyonkarahisar/Sandıklı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Mustafa Ünal (Akdeniz Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mustafa SOLAK (Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörü)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI

Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI

Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Öğr. Üyesi)

ONUR KONUKLARI

Prof. Dr. Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Eski Bakanı)
Prof. Dr. Selçuk AKÇAY (Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR (Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ GENEL KOORDİNATÖRLERİ

(Sempozyum- Sergi- Workshop -Panel)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. KAYA ÜÇER (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi FATİH USLU (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi KORAY GÜRPINAR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Dr. RAMAZAN ERDEM (Akdeniz Üniversitesi)
Mehmet TANIT (Afyonkarahisar İl Kültür ve Turizm Müdür Vekili)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİNİ DESTEKLEYEN FAKÜLTELER VE KURUMLAR

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi GSF Gel. Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Karatay Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Necmettin Erbakan Güzel Sanatlar Fakültesi Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Neşet Ertaş GSF Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Hacı Bayram Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Kastamonu Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Gel. Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Akdeniz Üniversitesi Yörük Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü
Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı MYO Müdürlüğü
Sandıklı Esnaf Sanatkarlar Odası
Sandıklı Ticaret ve Sanayi Odası
Sandıklı Tanıtım Platformu
Sandıklı İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Yaşatma Derneği
Sandıklı Folklor ve Tarih Derneği
Sandıklı Thermal Park Resort Spa & Convention Center
May Thermal Resort Spa
Sandıklı Gürses Termal Otel
Sandıklı Belediye Başkanlığı
Antalya Sandıklı Kültür ve Dayanışma Derneği
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokul Müdürlüğü
Akdeniz Üniversitesi Serik MYO Müdürlüğü
Afyonkarahisar İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü

SERĞİ KÜRATÖRÜ

Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Akdeniz Üniversitesi)

ETKİNLİK ORGANİZASYON VE YÜRÜTME KOORDİNASYON

Mustafa ÇÖL (Sandıklı Belediye Başkanı)
Prof.Dr. Bayram TURGUT (Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokul Müdürlüğü)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi Öğr. Üyesi)
Dr. Öğr. Üyesi Koray GÜRPINAR (Sandıklı MYO Müdürü)
İmdat Hasan KAŞDAŞ (Sandıklı Bel. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü)
Büşra YILMAZ (İletişim)
Selahattin DOĞAN (Grafik Tasarım)

DAVETLİ YABANCI ÜLKELER

1.*Moldova	5.*İran	9.*Polonya	13.*Bulgaristan	17.*Letonya
2.*Gürcistan	6.*Ukrayna	10.*Kazakistan	14.*Ürdün	18.*Macaristan
3.*Çin	7.*Rusya	11.*Azerbaycan	15.*Almanya	19.*Kıbrıs
4.*Kırgızistan	8.*İtalya	12.*Yunanistan	16.*Pakistan	

SEMPOZYUM YÜRÜTME KURULU

Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Öznur AYDIN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Koray GÜRPINAR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Şeyda ALGAÇ (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ebru ATEŞOK (Kırıkkale Üniversitesi)
Öğr. Gör. Ebru Z. KESKİN (Kırıkkale Üniversitesi)
Öğr. Gör. Murat ULAŞ (İnönü Üniversitesi)
Öğr. Gör. Yunus YILAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Mustafa YETER (Afyon Kocatepe Üniversitesi)

SERĞİ VE WORKSHOP YÜRÜTME KURULU

Dr. Öğr. Üyesi Sena COŞKUN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Menekşe Suzan TEKER (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr. Gör. Züleyha ZOR (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr. Gör. Fatma ÖZDEMİR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Ayşegül ARICAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Nursel ÇİTİL (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Emrah BOZKURT (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Arş. Gör. Ahsen GÜNBLUT (Akdeniz Üniversitesi)
Arş. Gör. Atilla Yusuf TURGUT (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Arş. Gör. Elif Şeyma KILIÇ (Karatay Üniversitesi)
Betül YAĞIZ
Büşra YILMAZ
Selahattin DOĞAN
Kader ÜNLÜ

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan BULUT (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah SOYKAN (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Aysen SOYSALDI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Cengiz ŞENGÜL (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Fadıl SÖZEN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Feriha AKPINARLI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Nesrin ÖNLÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. İsa ELİRİ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Oya SİPAHİOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Canan DELİDUMAN (Karatay Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa TALAS (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Doç. Kaya ÜÇER (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Doç. Münevver ÜÇER (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)

SERGI VE WORKSHOP DÜZENLEME VE DEĞERLENDİRME KURULU

- Doç. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Rengin OYMAN (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Fatma Nur BAŞARAN (Gazi Üniversitesi)
Doç. Yusuf KEŞ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Serkan İLDEN (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Sedef ACAR (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Ruhi KONAK (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Ömer ZAIMOĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Zuhale TÜRKTAS (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Uğur ATAN (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Esmâ İGÜS (Mimar Sinan Üniversitesi)
Doç. Dr. Oğuz YURTTADUR (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Münevver Üçer (Mimar Sinan Üniversitesi)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Aydın ZOR (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ali Fuat BAYSAL (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sibel HATTAP (Mimar Sinan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÖKSÜZ (Karatay Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SAĞ (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜNDÜZ (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GENÇ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BİLEN (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mine Ülkü KIVRAK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

BİLİM VE SANAT KURULU

- Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ŞİRZAT (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ATAN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Meliha YILMAZ (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Alev ÇAKMAKOĞLU KURU (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah SOYKAN (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeki NACAĞCI (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARLI (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Sibel ARIK (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Pınar GÖKLÜBERK (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Mediha GÜLER (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Alaattin CANBAY (18 Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ALKAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Seyfettin RIZASOY (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü)
Prof. Dr. Kadir Güldiken (Yakındoğu Üniversitesi)
Prof. Dr. İrfan Morina (Priştina Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet TAŞGIN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Aydın UĞURLU (Fatih Sultan Üniversitesi)
Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Orhan ÖZÇATALBAŞ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Sema ETİKAN (Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Remzi DURAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Faruk TAŞKALE (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR (Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Rüçhan ŞAHİNOĞLU ALTINEL (Marmara Üniversitesi)
Prof. Nuray Ayhan YILMAZ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Oya SİPAHİOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Prof. Feriha AKPINARLI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Aysen SOYSALDI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Didem ATIŞ (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Filiz Nurhan ÖLMEZ (Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Hüseyin ELMAS (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Alaybey KARAOĞLU (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ATAN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Nesrin ÖNLÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Siyavush DADASH (İnce Sanatlar Akademisi - AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Demur JALAGONIA (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Nino SILAGADZE (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Vladimer ASATIANI (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Zoram YASİN (Xinjiang Arts Institute / ÇİN)
Prof. Yimingjiang ABUDUREYİMU (Xinjiang Arts Institute / ÇİN)
Prof. Levan SILAGADZE Görsel Sanatlar Enstitüsü Başkanı (Tiflis - GÜRCİSTAN)
Prof. Lela GELEİSHVİLİ (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Ana SHANSHIASHVILI (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Doç. Dr. Anatolii MOMRYK (Ukrayna Milli Bilimler Akademisi - UKRAYNA)
Dr.Öğr.Üyesi Menekşe Suzan TEKER (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr.Gör. Mine YILDIRAN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Mariyam YEZİYEVA (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Kezban SÖNMEZ (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Nurhan ÖZKAN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Johannis Tsoumas (University of West Atica)
Atilla CAN (Unesco Ödüllü Ebru Sanatçısı)

MÜZİK DİNLETİLERİ VE KONSERLER

Prof.Dr.Cengiz ŞENGÜL(Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Sevilay GÖK AKYILDIZ(Akdeniz Üniversitesi)
Öğr.Gör.Ali BEDEL (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr.Gör.Cenk ŞAHİN(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Dr.Öğr. Üyesi Mehmet Erhan YİĞİTER(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MODA VE TEKSTİL TASARIMI BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANLARI DEFILESİ (DEFİLE DÜZENLEME KURULU)

Dr.Öğr.Üyesi Menekşe Suzan TEKER (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr.Gör. Mine YILDIRAN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Mariyam YEZİYEVA (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Kezban SÖNMEZ (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Nurhan ÖZKAN (Akdeniz Üniversitesi)

AHŞAP KALIP BASKI GÖSTERİSİ

Dr.Öğr.Üyesi Öznur AYDIN

HAT SANATI

Dr.Öğr.Üyesi Yusuf BİLEN

MİNYATÜR SANATI

Gülçin ANMAÇ

BATİK

MİNE AYDOĞAN

KEÇE KIYAFET DEFILESİ

Emine KESKİN

EBRU GÖSTERİSİ

Atilla CAN

İNDİGO BATİK

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GENÇ

DOĞAL BOYA

Berrin ÇAMUR

KEÇE WORKSHOP

Mükerrerem TURHAN

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU/ KÜLTÜR ETKİNLİKLERİ
26 EKİM 2018 CUMA

SALON TOROS 1

Oturum Başkanları PROF. DR. MUSTAFA TALAS- DOÇ. DR. AYDIN ZOR

- 17.30-17.45 Öğr. Gör. Musa Karaçor-Öğr. Gör. Faruk Gökçe- Öğr. Gör. Yusuf Gökçe-Gastronomi Turizminin Değer Yaratıcı Etkisi: Uşak Tarhanası Örneği
17.45-18.00 Prof. Dr. İskender Işık-Arş. Gör. Gökhan Akça-Kütahya Çini Sanatında Form Tasarımının Tarihsel Gelişimi
18.00-18.15 Öğr. Gör. Sultan Yıldırım-Matrakçı Nasuh'un Beyan-ı Menazil Sefernamesi Tasvirleri Üzerinden Osmanlı Şehir Plancılığı
18.15-18.30 Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Algaç-Batılılaşma Döneminde Afyonkarahisar' Daki Dini Mekanlarda Kullanılan Kutsal Kent- Yöre Ve Yapı Tasvirleri
18.30-18.45 Sevgi Bayat- Geçmişten Günümüze Ayna Tutan Eğitim Kurumu Köy Enstitülerinde Kültür Ve Sanat
18.45-19.00 Değerlendirme

SALON TOROS 2

Oturum Başkanları: DOÇ. SERKAN BERTAN-DR. ETHEM BAYMAK

- 17.30-17.45 Ghadir Golkarian - İran Türkleri Arasında Yaygın olan Tütsü ve yahut Buhur Geleneği
17.45-18.00 Aytbübü Badahşanova - Scrapbooking Tekniği Etkisi ile Yeniden Üretilen 'Cengiz Aytmatov' Eserleri için Grafik İllustrasyonlar
18.00-18.15 Ali Şamil Hüseyinoğlu - Halaylarda (Yallılarda) Geleneksellik ve Yöresellik
18.15-18.30 Dr. Ethem Baymak - Çağdaş Kosova Türk Ressamları
18.30-18.45 Yrd. Doç. Dr. Yurdal Cihangir - Geleneksel Kıbrıs Türk Mutfağında Yer Alan Yaban (Ova) Otları Yemeklerinin Kültürel Bir Değerlendirilmesi
18.45-19.00 Değerlendirme

SALON BİLGİ 1

Oturum Başkanları: PROF. DR. LELA GELEİSHVİLİ- Öğr. Gör. Dr. RAMAZAN ERDEM-

- 17.30-17.45 Vineta Groza - Mosaic, Interpretations of its Classic Heritage in Latvian Art
17.45-18.00 Gabriele Schaffartzik - "Turquerie -Turkish Fashion" - The European Interest in the Culture of the Ottomans
18.00-18.15 Burul Mambetova - Geleneksel El Sanatında Yünün Kullanımı ve Önemi
18.15-18.30 Niamat Ali - Handwoven Organic Cotton Dresses, Hand Painted Silk and Chiffon Sarees Collection
18.30-18.45 Öğr. Gör. Dr. Ramazan Erdem- Doç. Mehmet Ali Eroğlu- Some Specific Motives Used on Anatolian Rugs and Carpets
18.45-19.00 Değerlendirme (Final Discussion)

SALON BİLGİ 2

Oturum Başkanları: PROF. DR. AYSEN SOYSALDI- DR. ÖĞRETİM ÜYESİ KORAY GÜRPINAR

- 17.30-17.45 Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Mehmet Akalın- Ayancık Ketenin Altınotu Bitkisiyle Boyanmasında Uygun Mordan Seçiminin Gri İlişkisel Analiz Yöntemine Göre Belirlenmesi
17.45-18.00 Dilek Yurt-19. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu Kumaş Sanatında Askı Çelenk (Girland) Motifli Kumaşlar
18.00-18.15 Dr. Öğr. Üyesi Ebru Ateşok - Çömlek Çamuru Dekorlamada Linol Baskı Tekniği
18.15-18.30 Öğr. Gör. Emine Esirgenler - Kıvratma Bezi Konya Göynekerinin Malzeme, Kalıp Ve Süsleme Özellikleri Açısından İncelenmesi
18.30-18.45 Öğr. Grv. Murat Ulaş-Öğr. Grv. Naci Bulur-Öğr. Grv. Aslı Ümran Ulaş- Malatya Bervanik Baskıcılığı
18.45-19.00 Değerlendirme

SALON MOTİF 1

- Oturum Başkanları: PROF. DR. OYA SİPAHİOĞLU- DR. ÖĞR. ÜYESİ SATI DOĞANYİĞİT**
17.30-17.45 Ceylan Kılıç- Karadere Kırsal Mahallesi (Burhaniye-Balıkesir) Ve Yaylalarında Evlenme Gelenek Ve Görenekleri
- 17.45-18.00 Öğr. Gör. Dr. Funda Yorulmaz- Yöresel Herkime Evlerinin Kültürel Miras Olarak Sosyolojik Açıdan Değerlendirilmesi
- 18.00-18.15 Öğr. Gör. Mehmet Akif Çakırer-Sandıklı Temalı Tezlerin Bibliyometrik Analizi
- 18.15-18.30 Öğr. Gör. Eda Demir Tosunoğlu-Lale Motifinin İznik Çini Sanatına Yansıması
- 18.30-18.45 Arş. Gör. Asilhan Semih Mutlu, Arş. Gör. Mehmet Boyraz- Hülya Mutlu-Yöresel Ve Geleneksel Etkinliklerin Duyurulmasında Web Sitelerinin Kullanımı: Visitafyon.Org Örneği
- 18.45-19.00 Değerlendirme

SALON MOTİF 2

- Oturum Başkanları: PROF. DR. RECEP KARADAĞ- DR. ÖĞR. ÜYESİ NURHAN ÖZKAN**
17.30-17.45 Ali Özeski- Sandıklı'da Ramazan Davulcusu Gelenekleri
- 17.45-18.00 Arş. Gör. Mehmet Boyraz-Turizm Kongrelerinde Yer Alan Coğrafi İşaretlerle İlgili Bildirilerin İncelenmesi
- 18.00-18.15 Dr. Öğr. Üyesi Hümeyra Töre Başat- Doç. Dr. Mustafa Sandıkçı- Doç. Dr. Sabri Çelik- Kültürel Miras Kapsamında Tarihi Camilerin İnanç Turizmine Kazandırılması
- 18.15-18.30 Hüseyin Hüsrevoğlu- Tarih Boyunca Sandıklı'ya Göçler (Cezayir örneği)
- 18.30-18.45 Doç. Dr. Hüseyin Koçak- Cevdet Akkaya Sandıklı Alevi Köylerinin Sosyo-Kültürel Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme
- 18.45-19.00 Değerlendirme

SALON MOTİF 3

- Oturum Başkanları: PROF. DR. İSA ELİRİ- DOÇ DR. ZUHAL TÜRKTAŞ**
17.30-17.45 Öğr. Gör. Orhan Altuğ- Osmaneli Rüstem Paşa Camii'nde Hat Sanatı
- 17.45-18.00 Öğr. Gör. Zülbiye Sevgili Polat- Tire Necip Paşa Kütüphanesi'ndeki Yazma Eserlerin Cildlerinin Tanıtımı
- 18.00-18.15 Doc. Öğr. Üyesi Mine Can-Kocaeli İli Gebze İlçesi Pelitli Köyünde Bulunan Bir Grup Peşkirin İncelenmesi
- 18.15-18.30 Öğr. Gör. Asuman Soylu- Nuri İyem'in Eserlerindeki Kadın Figürünün İncelenmesi
- 18.30-18.45 Öğr. Gör. Asuman Soylu- Mihri Müşfik Hanım'ın Çağdaş Türk Resim Sanatına Etkileri
- 18.45-19.00 Değerlendirme

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU/ KÜLTÜR ETKİNLİKLERİ 27 EKİM 2018 CUMARTESİ

SALON TOROS 1 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: **DOÇ DR. OLGA RADOVA-Öğr. Gör. Dr. RAMAZAN ERDEM**

- 09:00-09:15 Adnan Žiško- Significance of the Museum "Alija Izetbegović"
09:15-09:30 Dr. Johannis Tsoomas - Medievalism In The Arts And Crafts Ceramic Tiles Decoration
09:30-09:45 Dr. Georgia Cheirchanteri- The Value of the Handmade Jewelry Compared to the Industrialized one, Today
09:45-10:00 Prof. Katarina Dordevic- Transfiguration II" Cycle Of Paintings And Objects
10:00-10:15 Lela Geleishvili- The Aims Of Teaching Painting And Modern Challenges
10:15-10:30 Değerlendirme (Final Discussion)

SALON TOROS 1 (2.OTURUM)

Oturum Başkanları: **PROF. DR. SEYFEDDİN RZASOY- ÖĞR. GÖR. DR RAMAZAN ERDEM**

- 10:30-10:45 Dr. Safa Garayev- Azerbaycan Sahası Fikralarının Psikososyal Açıdan Değerlendirilmesi
10:45-11:00 Dr. Hikmet Guliyev Azerbaycan Atasözlerinin İnternet Ortamında Değişim Süreci: Parodik Yorumlama
11:00-11:15 Prof. Dr. Seyfeddin Rzasoy – Göyçe Aşık Ortamının Tarihi ve Çağdaş Trajedik Taleyı
11:15-11:30 Tamás Kiss - Nádudvar Halk El Sanatları Meslek Lisesi Ve Koleji
11:30-11:45 Doç. Dr. Olga Radova-"Gagauz Türklerinin Ve Diğer EtnoslarınBalkan Yarımadası'ndan Besarabya'yaGöçleri Ve Bucak'taki, Yerli Gagauzlarınİçinde Yerleşimleri Ve Nüfus Sayıları (XVIII. Yüzyılın Sonu - XIX. Yüzyılın İlk Çereği)"
11:45-12:00 Değerlendirme

SALON TOROS 2 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: **PROF. DR. NESRİN ÖNLÜ- DOÇ. DR. MERAL AKAN**

- 09:00-09:15 Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Susuz- Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Sami ÖZTÜRK-Pazırık Kurganlarının Türk Resim Sanatı Açısından Önemi"
09:15-09:30 Prof. Dr. Abdullah Soykan- Kültürel Çeşitliliğin Arşivlenmesi Ve Korunmasında Coğrafi İşaretlerin Rolü Ve Önemi
09:30-09:45 Dr. Ragsana Hasanova, Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Öğr. Gör. Abdulkadir Pars -Müze Eserleri Yüzey Temizleme Çalışmaları Ve Bir Uygulama
09:45-10:00 Dr. Öğretim Üyesi Habibe Kahvecioğlu Sarı- Afyonkarahisar İli Geleneksel Kadın İç Giysileri
10:00-10:15 Doç. Dr. Serkan Bertan-Yöresel Gastronomik Değerlere Yönelik Tutumlar
10:15-10:30 Değerlendirme

SALON TOROS 2 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: **DOÇ. MÜNEVVER ÜÇER - DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH USLU**

- 10:30-10:45 Ahmet Metin Tunca- Sigrafitto Sanatı
10:45-11:00 Cihan Baykara- Kültür ve Sanat Değerlerimizin Fikri Ve Sınai Mülkiyet Hakları
11:00-11:15 Elif Bilgen- Erol Akyavaş'ın Resim Sanatındaki Geleneksel Yaklaşımlar
11:15-11:30 Dr. Şeref Tüzemen-Sanatsal Faaliyetlerde İş Güvenliği
11:30-11:45 Öğr. Gör. Ebru Keskin-Grafik Tasarım Eğitiminde Tasarım Ve Teknoloji İlişkisi
11:45-12:00 Değerlendirme

SALON BİLGİ 1 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. BANU GÜRCÜM- DOÇ DR. ÖZLEM ATALAN

09:00-09:15	Melek Yavuz-Sandıklı Yemek Kültürü
09:15-09:30	Arş. Gör. Mehmet Boyraz- Ömer Alper Güvenen-Afyonkarahisar'da Eski Bir Gelenek: Keçecilik
09:30-09:45	Doç. Dr. Özlem Atalan-Kentsel Kimliğin Sürdürülebilirliği Ve Yöresel Mimari Öğelerin Önemi
09:45-10:00	Öğr. Gör. Abdulkadir Pars, Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Mehmet Akalın- Şuhut Yöresel Dokuma Kumaşların Karakterizasyonu Ve Performans Testlerinin İncelenmesi
10:00-10:15	Prof. Dr. Banu Gürcüm-Fatma Karakaş - Tekstil Tasarımında Kültürel Motiflerin Kullanılması: Konya Karatay Medresesi Müzesi Çini Koleksiyonu Örneği
10:15-10:30	Değerlendirme

SALON BİLGİ 1 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. AYDIN UĞURLU- DOÇ. KAYA ÜÇER

10:30-10:45	Dr. Öğr. Üyesi Serap Yıldız İlden-Ahmet Burak Şimşek, Dr. Öğr. Üyesi Serap Yıldız İlden Folklorik Bir Öge Olarak “ Çankiri İli Ve Ahi-Yâran Teşkilatları ”
10:45-11:00	Prof. Aydın Uğurlu- Geleneksel Sanatlar-Halk Sanatı-Folklor-Ulusal Sanat-Evrensel Sanatlar Kapsamında Güzel Kavramları
11:00-11:15	Öğr. Gör. Servet Senem Uğurlu-Çanakkale-Avunya Halılarında Yıldız Motifi
11:15-11:30	Hülya Arabacı- Anadolu Selçuklu Dönemi Cami Bezemelerinde Kullanılan Motiflerin Ev Tekstili Tasarımlarına Uygulanması
11:30-11:45	Doç. Dr. Meral Akan- Yöresel Dokuma Kültüründe İplik Renklendirmede Kimyasal Boya Kullanımı ve Bir Örnek Üzerinde Belgelenmesi
11:45-12:00	Değerlendirme

SALON BİLGİ 2 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. OYA ŞİPAHİOĞLU- DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA GENÇ

09:00-09:15	Prof. Dr. Recep Karadağ-Geleneksel Tekstil Ürünlerinin Sürdürülebilirliği
09:15-09:30	Doç. Dr. Zuhâl Türkteş- Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitimi Alan Öğrencilerin Geleneksel Dokuma Teknikleri Bağlamında Tasarım Yaklaşımları
09:30-09:45	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Genç-DOKUMA ARAŞTIRMALARINDA YÖNTEM
09:45-10:00	Dr. Öğr. Üyesi. Gülten Kurt- Mengen Geleneksel Çorap Ve Patik Örucülüğü
10:00-10:15	Dr. Öğr. Üyesi Öznur Aydın, Demet Selek- Geleneksel Tokat Yazma Desenlerinin İç Mekan Tasarımlarında Kullanılması
10:15-10:30	Değerlendirme

SALON BİLGİ 2 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. NECDET HACIOĞLU- DOÇ. MEHMET ALİ EROĞLU

10:30-10:45	Öğr. Gör. Meliha Döğücü- Engelli Bireylerin Rehabilitasyonunda İş Ve Uğraşı Terapisi İle Geleneksel Türk El Sanatlarının Önemi
10:45-11:00	Öğr. Gör. Melike Okşak-Estetikten Sağlığa “Termoplastik Korse Tasarımı”
11:00-11:15	Doç. Mehmet Ali Eroğlu- ANADOLU DOKUMALARI VE NAVAJO DOKUMALARINDA KULLANILAN MOTİF (SEMBOL) BENZERLİKLERİ
11:15-11:30	Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Serdar Mutlu- Kubadabad Saray Çinilerinde Kuş Figürleri
11:30-11:45	Mine Erdem-İnsan Figürlü Çini ve Seramikler
11:45-12:00	Değerlendirme

SALON MOTİF 1 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: **PROF. DR. NURGÜL KILINÇ- DR. ÖĞR. ÜYESİ EBRU ATEŞOK**

- 09:00-09:15 Dr. Zafer Özomay, Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Doç. Dr. Ahmet Akgül- Muğla Yeşilyurt Dokumalarında Isı Transferi İle Görüntü Oluşumunun İncelenmesi
- 09:15-09:30 Öğr. Gör. Nesrin Kaçar-Kazak Geleneksel Erkek Giysilerinin İncelenmesi
- 09:30-09:45 Dr. Öğr. Gör. Nurhan Özkan- Öğr. Gör. Derya Çelik- Prof. Dr. Nurgül Kılınç- Geleneksel Giysilerden Üçeteğin Giyim Sanatları Açısından İncelenmesi
- 09:45-10:00 Doç. Mehmet Ali Eroğlu-Medine Karakuş-Sivas Yıldızeli İlçesi Yöresel Kadın Başlıkları ve Örtüleri
- 10:00-10:15 Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Genç- Doç. Mehmet Ali Eroğlu-- Sarıkeçili Yörüklerinde Çul Ve Çuval
- 10:15-10:30 Değerlendirme

SALON MOTİF 1 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: **PROF. DR. ABDULLAH SOYKAN- DR. ÖĞR. ÜYESİ MENEKŞE SUZAN TEKER**

- 10:30-10:45 Dr. Öğr. Ü. Fatih Uslu- Geleneksel Türk Yağlı Güreşlerinde Bazı Önemli İmgeler
- 10:45-11:00 Dr. Öğr. Ü. Fatih Uslu- Kültürel Bir Değer Olarak Antalya Kaleiçi'nde Sosyal Değişim
- 11:00-11:15 Prof. Dr. Ramazan Gökbnar- Dr. Öğr. Ü. A. Ayben Çelik- Araş. Gör. Dr. Enis Yakut- Araş. Gör. Ebru Sürücü- Şehrin Cazibesini Güçlendirmeye Yönelik Stratejik Bir Araç Olarak Şehir Pazarlaması
- 11:15-11:30 Betül Yağız- Minyatür Desenli Eşarplar
- 11:30-11:45 Öğr. Gör. Seda Dilay-Karaman Taşkale Ören Yeri'nin Açık Hava Müzesi Olması Açısından İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi
- 11:45-12:00 Değerlendirme

SALON MOTİF 2 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: **PROF. DR. EMİN ATASOY- YRD. DOÇ. GÜLTEN KURT**

- 09:00-09:15 Mahabbat Tusupbaevna Dosova- Assessment Of The Natural-Resource Potential Of Agricultural Landscapes Of Pavlodar Region
- 09:15-09:30 Akjunus Abdullina Gafurovna- Geographical Basis of the Formation of Toponyms (on the example of Aktobe region)
- 09:30-09:45 Nazım Kabdrakhmankızı Kabdrakhmanova- Landscape And Geographical Studies Of The Upper Ertis Basin
- 09:45-10:00 Irina Balci- " Rus Ressamlar "
- 10:00-10:15
- 10:15-10:30 Değerlendirme

SALON MOTİF 2 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: **DOÇ. ZUHAL TÜRKTAŞ- DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞEYDA ALGAÇ**

- 10:30-10:45 Prof. Dr. Faruk Taşkale- Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Gündüz- Esmâü'n- Nebî
- 10:45-11:00 Doç. Dr. Kaya Üçer- Batı Sanatı Etkisinde Değişen Türk Kalemîşi Bezeme Programı
- 11:00-11:15 Doç. Dr. Münevver Üçer- Sultanların Tezhib Sanatına Etkileri
- 11:15-11:30 Öğr. Gör. Timur Bilir- Arts & Crafts Akımı Seramiklerinde İznik Çini Sanatı Etkileri
- 11:30-11:45 Arş. Gör. Atilla Yusuf Turgut- 19. Yüzyıl Osmanlı Tuğralarında Tezhip
- 11:45-12:00 Değerlendirme

SALON MOTİF 3 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: **PROF. DR. GHADİR GOLKARIAN- DR. ÖĞR. ÜYESİ MİNE CAN**

- 09:00-09:15 Sevgi Taşpınar-Xix. Yüzyılda Sandıklı Kazasında Faaliyet Gösteren Bazı Esnaf Ve Zanaatkârlar
- 09:15-09:30 Seda Şenol-Turhan Hatice Valide Sultan Türbesi Malakari Bezemelerinin Restorasyon Çalışmaları
- 09:30-09:45 Doç. Dr. Kadir Özkaya- Öğr. Gör. Taner Dizel- Denizli Yöresinde Bulunan Tarihi Ahşap Camilerden Belenardıcı Cami'nin Ahşap Yapılarının İncelenmesi
- 09:45-10:00 Dr. Öğr. Üyesi Satı Doğanıyigit- Öğr. Gör. Cenk Şahin- Dr. Öğr. Üyesi M. Erhan Yiğiter- Öğr. Gör. Sinan Tüfekçi- Bağlama Yapımcılarının Bağlama Üretimine Yönelik Görüşleri
- 10:00-10:15 Dr. Öğr. Üyesi Satı Doğanıyigit- Öğr. Gör. Cenk Şahin- Dr. Öğr. Üyesi M. Erhan Yiğiter- Öğr. Gör. Sinan Tüfekçi- İbrahim Özdemir Çalgı Koleksiyonunda Yer Alan Türk Halk Müziği Çalgıları İle İlgili Gözlemler
- 10:15-10:30 Değerlendirme

POSTER BİLDİRİLER

- 10:30-10:45 Elifnaz Üçer- Yüzyıl Duvar Resmi Üzerine Bir Restorasyon Çalışması, Valide Sultan
- 10:45-11:00 Betül Gündüz Demir- Bir Osmanlı Klasiği Delâilü'l- Hayrât
- 11:00-11:15
- 11:15-11:30
- 11:30-11:45
- 11:45-12:00 Değerlendirme

5.

ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI
Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI
Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü)

AFYONKARAHİSAR/SANDIKLI
26-28 EKİM 2018

AFYONKARAHİSAR/SANDIKLI
2018 EKİM

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ ONURSAL BAŞKANLARI

Prof.Dr.Mustafa Ünal (Akdeniz Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mustafa SOLAK (Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörü)

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ
(INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADITIONAL AND LOCAL VALUES)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI
Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI
Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü)

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ
(INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADITIONAL AND LOCAL VALUES)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ ONURSAL BAŞKANLARI

Prof.Dr.Mustafa Ünal
(Akdeniz Üniversitesi Rektörü)

Prof. Dr. Mustafa SOLAK
(Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörü)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI
Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI
Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü)

AFYONKARAHİSAR/SANDIKLI 26-28 EKİM 2018

İÇİNDEKİLER

-KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİN ARŞİVLENMESİ VE KORUNMASINDA COĞRAFI İŞARETLERİN ROLÜ VE ÖNEMİ	19
PROF. DR. ABDULLAH SOYKAN	
-DİRECTOR OF MUSEUM “ALİJA IZETBEGOVIĆ”	27
ADNAN ŽIŠKO,	
-FOLKLORİK BİR ÖGE OLARAK “ ÇANKIRI İLİ VE AHİ-YÂRAN TEŞKİLATLARI ”	29
AHMET BURAK ŞİMŞEK , DR. ÖĞR. ÜYESİ SERAP YILDIZ İLDEN	
-GÜNÜMÜZDE SİGRAFİTTO TEKNİĞİ İLE YAPILAN ÇALIŞMALAR	42
A. METİN TUNCA	
-KAZAKİSTAN’DA ŞEHİRLEŞMENİN TOPONİMİK YANSIMALARI	50
AKZHUNUS G. ABDULLİNA, PROF. DR. KUAT T. SAPAROV, PROF. DR. EMİN ATASOY	
-RAMAZAN DAVULCULARI VE MANİLERİ	56
ALİ ÖZESKİ	
-HALAYLARDA (YALLILARDA) GELENEKSELLİK VE YÖRESELLİK	66
ALİ ŞAMİL HÜSEYİNOĞLU	
-YÖRESEL VE GELENEKSEL ETKİNLİKLERİN DUYURULMASINDA WEB SİTELERİNİN KULLANIMI: VİSİTAFYON.ORG ÖRNEĞİ	76
ASİLHAN SEMİH MUTLU ,MEHMET BOYRAZ ,HÜLYA MUTLU	
-NURİ İYEM’İN ESERLERİNDEKİ KADIN FİGÜRÜNÜN İNCELENMESİ	86
ASUMAN SOYLU	
-19.YÜZYIL OSMANLI TUĞRALARINDA TEZHİP	91
ATİLLA YUSUF TURGUT	
-GELENEKSEL SANATLAR-HALK SANATI-FOLKLOR-ULUSAL SANAT- EVRENSEL SANATLAR KAPSAMINDA GÜZEL KAVRAMI	101
PROF. DR. AYDIN UĞURLU	
-SCRAPBOOKİNG TEKNİĞİ ETKİSİ İLE YENİDEN ÜRETİLEN “CENGİZ AYTMATOV” ESERLERİ İÇİN GRAFİK İLLUSTRASYONLAR	110
AYTBÜBÜ BADAŞANOVA	
-BİR KAZASKER MUSTAFA İZZET EFENDİ ŞAHESERİ DELÂ’İLÜ’L-HAYRÂT	117
BETÜL GÜNDÜZ DEMİR	
-ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОЕ ИСКУССТВО КЫРГЫЗОВ. ВОЙЛОК. ОТ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ДО ДЕТСКИХ ИГРУШЕК.	125
BURUL MAMBETOVA	
-KARADERE KIRSAL MAHALLESİ (BURHANİYE-BALIKESİR) VE YAYLALARINDA EVLENME GELENEK VE GÖRENEKLERİ	133
CEYLAN KILIÇ	
-KÜLTÜR VE SANAT DEĞERLERİMİZİN FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI	145
CİHAN BAYKARA	
-19. YÜZYIL OSMANLI İMPARATORLUĞU KUMAŞ SANATINDA ASKI ÇELENK (GİRLAND) MOTİFLİ KUMAŞLAR	153
DİLEK YURT	
-ÇÖMLEK ÇAMURU DEKORLAMADA LİNOL BASKI TEKNİĞİ	167
DR. ÖĞR. ÜYESİ EBRU ATEŞOK	
-GRAFİK TASARIM EĞİTİMİNDE TASARIM VE TEKNOLOJİ İLİŞKİSİ	177
Z. EBRU KESKİN	
-LALE MOTİFİNİN İZİNİK ÇİNİ SANATINA YANSIMASI	182
ÖĞR.GRV. EDA DEMİR TOSUNOĞLU	
-EROL AKYAVAŞ’IN RESİM SANATINDAKİ GELENEKSEL YAKLAŞIMLAR	199
ELİF BİLGİN	
-VALİDE SULTAN ODASINDA DUVAR RESMİ RESTORASYON VE KONSERVASYON UYGULAMASI	211
ELİF NAZ ÜÇER	
-KIVRATMA BEZİ KONYA GÖYNEKLERİNİN MALZEME, KALIP VE SÜSLEME ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	217
ÖĞRT. GÖR. EMİNE ESİRGENLER	
-ÇAĞDAŞ KOSOVA TÜRK RESSAMLARI	227
DR. ETHEM BAYMAK	
-GASTRONOMİ TURİZMİNİN DEĞER YARATICI ETKİSİ: UŞAK TARHANASI ÖRNEĞİ	245
ÖĞR. GÖR. MUSA KARAÇOR ,ÖĞR. GÖR. FARUK GÖKÇE ,ÖĞR. GÖR. YUSUF GÖKÇE	
-HAT VE TEZHİP SANATLARINDA ESMÂ’ÜN- NEBİ	255
PROF. DR. FARUK TAŞKALE,DR. GÖR. ÜYESİ HÜSEYİN GÜNDÜZ	
-KÜLTÜREL BİR DEĞER OLARAK KALEİÇİNDE SOSYAL DEĞİŞİM	266
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATİH USLU	
-TÜRK YAĞLI GÜREŞLERİNDE BAZI İMGELER	272
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATİH USLU	

-YÖRESEL HERKİME EVLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS OLARAK SOSYOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	281
ÖĞR. GÖR. DR. FUNDA YORULMAZ	
-”TURQUERIE - TURKISH FASHION” THE EUROPEAN INTEREST IN THE CULTURE OF THE OTTOMANS	299
GABRIELE SCHAFFARTZİK,	
-THE VALUE OF THE HANDMADE JEWELRY COMPARED TO THE INDUSTRIALIZED ONE, TODAY	308
DR. GEORGIA CHEIRCHANTERİ	
-İRAN TÜRKLERİ ARASINDA YAYGIN OLAN TÜTSÜ VE YAHUT BUHUR GELENEĞİ	319
PROF. DR. GHADİR GOLKARIAN(KADİR GÜLDİKEN)	
-KÜTAHYA ÇİNİ SANATINDA FORM TASARIMININ TARİHSEL GELİŞİMİ	334
ARŞ. GRV. GÖKHAN AKCA, PROF. DR. İSKENDER IŞIK	
-MENGEN GELENEKSEL ÇORAP VE PATİK ÖRÜCÜLÜĞÜ	348
MENGEN TRADITIONAL SOCK AND BOOTY KNITTING	
DR.ÖĞR.ÜYE.GÜLTEN KURT	
-TEKSTİL TASARIMINDA KÜLTÜREL MOTİFLERİN KULLANILMASI:	354
KONYA KARATAY MEDRESESİ MÜZESİ ÇİNİ KOLEKSİYONU ÖRNEĞİ	
FATMA KARAKAŞ , PROF. DR. BANU HATİCE GÜRCÜM	
-AFYONKARAHİSAR İLİ GELENEKSEL KADIN İÇ GIYSİLERİ	364
DR.ÖĞR.ÜYESİ HABİBE KAHVECİOĞLU SARI , PROF.DR. YAHŞI YAZICIOĞLU	
-AZERBAJCAN ATASÖZLERİNİN İNTERNET ORTAMINDA DEĞİŞİM SÜRECİ:PARODİK YORUMLAMA	376
DR. HİKMET GULİYEV	
-KUBADABAD SARAY ÇİNİLERİNDE KUŞ FIGÜRLERİ	385
DR. ÖĞR. ÜYESİ H. SERDAR MUTLU	
-ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİ CAMİ BEZEMELERİNDE KULLANILAN MOTİFLERİN	395
EV TEKSTİLİ TASARIMLARINA UYGULANMASI	
HÜLYA ARABACI	
-KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA TARİHİ CAMİLERİN İNANÇ	406
TURİZMİNE KAZANDIRILMASI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜMEYRA TÖRE BAŞAT,DOÇ. DR. MUSTAFA SANDIKÇI , DOÇ. DR. SABRİ ÇELİK	
-TARİH BOYUNCA SANDIKLI'YA GÖÇLER (CEZAYİRLİLER)	417
HÜSEYİN HÜSREVOĞLU	
-SANDIKLI ALEVİ KÖYLERİNİN SOSYO-KÜLTÜREL YAPISI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	427
PROF. DR. HÜSEYİN KOÇAK, CEVDET AKKAYA	
-НАРОДНОЕ ТВОРЧЕСТВО КАК КЛЮЧ К МЕЖДУНАРОДНЫМ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯМ	434
IRINA BALCI	
-TITLE: MEDIEVALISM IN THE ARTS AND CRAFTS CERAMIC TILES DECORATION	439
DR. JOHANNIS TSOUMAS	
-THE TRANSFORMATION OF AN VISUAL TRADITION: “TRANSFIGURATION II”	453
CYCLE OF PAINTINGS AND OBJECTS	
PROF. KATARINA DORDEVIC	
-BATI SANATI ETKİSİNDE DEĞİŞEN TÜRK KALEMİŞİ BEZEME PROGRAMI	463
DOÇ. DR. KAYA ÜÇER	
-THE IMPACT OF URBANIZATION ON THE GEOECOSYSTEM FOR PAVLODAR CITY OF	471
THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN	
MAKHABBAT T. DOSSOVA, PROF. DR. KUAT T. SAPAROV, PROF. DR. EMİN ATASOY	
-SİVAS YILDIZELİ İLÇESİ YÖRESEL KADIN BAŞLIKLARI	477
DOÇ. MEHMET ALİ EROĞLU,MEDİNE KARAKUŞ	
-SANDIKLI TEMALİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	496
MEHMET AKİF ÇAKIRER	
-ANADOLU DOKUMALARI VE NAVAJO DOKUMALARINDA KULLANILAN	507
MOTİF (SEMBOL) BENZERLİKLERİ	
DOÇ.MEHMET ALİ EROĞLU	
-TURİZM KONGRELERİNDE YER ALAN COĞRAFI İŞARETLE İLGİLİ BİLDİRİLERİN İNCELENMESİ	520
MEHMET BOYRAZ	
-İBRAHİM ÖZDEMİR KOLEKSİYONUNDA MEVCUT BULUNAN TÜRK HALK MÜZİĞİ	530
ÇALGILARI ÜZERİNE GÖZLEMLER	
ÖĞR. GÖR. CENK ŞAHİN,DR.ÖĞR. ÜYESİ SATI DOĞANYİĞİT,DR.ÖĞR. ÜYESİ M.ERHAN YİĞİTER,	
ÖĞR. GÖR. SINAN TÜFEKÇİ	
-AFYONKARAHİSAR İLİ SANDIKLI İLÇESİ YEMEK KÜLTÜRÜ	539
UZMAN ÖĞRETMEN. MELEK YAVUZ	
-ENGELLİ BİREYLERİN REHABİLİTASYONUNDA İŞ VE UĞRAŞI TERAPİSİ İLE	546
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARININ ÖNEMİ	
ÖĞR. GÖR. MELİHA DÖĞÜCÜ	
-ESTETİKTEN SAĞLIĞA “TERMOPLASTİK KORSE TASARIMI”	550
MELİKE OKŞAK	

-AYANCIK KETENİN ALTINOTU BİTKİSİYLE BOYANMASINDA UYGUN MORDAN SEÇİMİNİN GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ YÖNTEMİNE GÖRE BELİRLENMESİ	561
MERAL ÖZOMAY, MEHMET AKALIN	
-ŞUHUT YÖRESEL DOKUMA KUMAŞLARININ KAREKTERİZASYONU VE PERFORMANS TESTLERİNİN İNCELENMESİ	575
ABDULKADİR PARS, MERAL ÖZOMAY	
-MUĞLA YEŞİLYURT DOKUMALARINDA ISI TRANSFERİ İLE GÖRÜNTÜ OLUŞUMUNUN İNCELENMESİ	587
ZAFER ÖZOMAY, MERAL ÖZOMAY, AHMET AKGÜL	
-MÜZE ESERLERİ YÜZEY TEMİZLEME ÇALIŞMALARI VE BİR UYGULAMA	596
RAGSANA HASANOVA, MERAL ÖZOMAY, ABDULKADİR PARS	
-KOCAELİ İLİ GEBZE İLÇESİ PELİTLİ KÖYÜNDE BULUNAN BİR GRUP PEŞKİRİN İNCELENMESİ	606
MİNE CAN	
-İNSAN FİĞÜRLÜ ÇİNİ VE SERAMİKLER	616
MİNE ERDEM	
-SULTANLARIN TEZHİB SANATINA ETKİLERİ	626
DOÇ.DR.MÜNEVVER ÜÇER	
-THE EFFECTS AND THE RESULTS OF IRTYSH RİVER ON THE URBANİZATION PROCESS IN THE CITY OF UST-KAMENOGORSK	636
NAZYM KABDRAKHMANOVA, PROF. DR. MERUERT MUSSABAYEVA	
-KAZAK GELENEKSEL ERKEK GİYSİLERİNİN İNCELENMESİ	641
NESRİN KAÇAR ,MERUYERT KAYGUSUZ	
-GELENEKSEL GİYSİLERDEN ÜÇETEĞİN GİYİM SANATLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ	651
DR. ÖĞRT. ÜYE. NURHAN ÖZKAN,ÖĞRT GÖR. DERYA ÇELİK,PROF. DR. NURGÜL KILINÇ	
-GAGAUZ TÜRKLERİNİN VE DİĞER ETNOSLARIN BALKAN YARIMADASI'NDAN BESARABYA'YA GÖÇLERİ VE BUCAK'TAKİ, YERLİ GAGAUZLARIN İÇİNDE YERLİŞİMLERİ VE NÜFÜS SAYILARI (XVIII. YÜZYILIN SONU XIX. YÜZYILIN İLK ÇEREĞİ)	662
DOÇ. DR. OLGA RADOVA	
-KESTEL'İN AVAZINDAKİ YAŞAM BÜTÜNLÜĞÜ	682
ORHAN TÜRKER	
-GELENEKSEL TOKAT YAZMA DESENLERİNİN İÇ MEKAN TASARIMLARINDA KULLANILMASI	686
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZNUR AYDIN,DEMET SELEK	
-SOME SPECIFIC MOTIFS USED ON ANATOLIAN RUGS AND CARPETS	706
ÖĞR.GÖR. RAMAZAN ERDEM	
-ŞEHRİN CAZİBESİNİ GÜÇLENDİRMEYE YÖNELİK STRATEJİK BİR ARAÇ OLARAK ŞEHİR PAZARLAMASI	719
RAMAZAN GÖKBUNAR , A. AYBEN ÇELİK , ENİS YAKUT , EBRU SÜRÜCÜ	
-AZERBAJCAN SAHASI FIKRALARININ PSİKOSOSYAL AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	726
DR. SAFA GARAYEV	
-KARAMAN TAŞKALE ÖREN YERİ'NİN AÇIK HAVA MÜZESİ OLMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	734
SEDA DİLAY	
-ÇANAKKALE-AVUNYA HALILARINDA YILDIZ MOTİFİ	743
ÖĞR. GÖR. SERVET SENEM UĞURLU	
-AZERBAJCAN DASTANÇILIG GELENEĞİNİN TARİHİ VE ÇAĞDAŞ DURUMU	753
PROF.DR. SEYFEDDİN RZASOY	
-MATRAKÇI NASUH'UN BEYAN-I MENAZİL SEFERNAMESİ TASVİRLERİ ÜZERİNDEN OSMANLI ŞEHİR PLANCILIĞI	761
SULTAN YILDIRIR	
-BATILILAŞMA DÖNEMİNDE AFYONKARAHİSAR' DAKİ DİNİ MEKANLARDA KULLANILAN KUTSAL KENT- YÖRE VE YAPI TASVİRLERİ	782
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ŞEYDA ALGAÇ	
-PRESERVİNG TRADİTİON	792
TAMAS KİSS	
-DENİZLİ YÖRESİNDE BULUNAN TARİHİ AHŞAP CAMİLERDEN BELENARDIÇ CAMİ'NİN AHŞAP YAPILARININ İNCELENMESİ	795
DOÇ.DR. KADİR ÖZKAYA, ÖĞR.GÖR. TANER DİZEL	
-ARTS&CRAFTS AKIMI SERAMİKLERİNDE İZNIK ÇİNİ SANAT'NİN ETKİLERİ	803
TİMUR BİLİR	
-MOSAİC AND INTERPRETATIONS OF ITS CLASSİCAL HERİTAGE İN LATVİAN ART	811
VİNETA GROZA	
-ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ TASARIMI EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN GELENEKSEL DOKUMA TEKNİKLERİ BAĞLAMINDA TASARIM YAKLAŞIMLARI	821
DOÇ.DR. ZUHAL TÜRKTAŞ	

-TİRE NECİP PAŞA KÜTÜPHANESİ(DİĞER VAKIF) DA (KÜTÜPHANESİNDE) YER ALAN 17. YY YAZMA ESERLERİN CİLT KAPAKLARININ KATALOĞU	832
ZÜLBİYE SEVGİLİ POLAT	
-XIX. YÜZYILDA SANDIKLI KAZASINDA FAALİYET GÖSTEREN BAZI ESNAF VE ZANAATKÂRLAR	842
SEVGİ TAŞPINAR	
-SANDIKLI TEMALİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	859
MEHMET AKİF ÇAKIRER	
-YÖRESEL DOKUMA KÜLTÜRÜNDE İPLİK RENKLENDİRMEDE KİMYASAL BOYA KULLANIMI VE BİR ÖRNEK ÜZERİNDE BELGELENMESİ	870
DOÇ.DR. MERAL AKAN	
-OSMANELİ RÜSTEM PAŞA CAMİİ'NDE HAT SANATI	878
ÖĞR. GÖR. ORHAN ALTUĞ	
-AFYONKARAHİSAR'DA ESKİ BİR GELENEK: KEÇECİLİK	888
ARŞ. GÖR. MEHMET BOYRAZ, ÖMER ALPER GÜVENEN	
-DOKUMA ARAŞTIRMALARINDA YÖNTEM	898
DOÇ. DR. MUSTAFA GENÇ	
-SARIKEÇİLİ YÖRÜKLERİNDE ÇUL VE ÇUVAL DOKUMALAR	904
DOÇ. DR. MUSTAFA GENÇ,DOÇ. MEHMET ALİ EROĞLU	

BİLDİRİLER

Afyonkarahisar’da Eski Bir Gelenek: Keçecilik

Mehmet BOYRAZ¹

Ömer Alper GÜVENEN²

Özet

Bir toplumun veya bir milletin özünü oluşturan, farklı bir millet olmasını sağlayan en önemli özellik o toplumun sahip olduğu kültür ve gelenekleridir. Her toplumun geçmişten günümüze kadar uzanan kendi kültürlerine özgü gelenekleri vardır. Toplumun benliğini oluşturan bu geleneklerin oluşmasında ve devam ettirilmesinde birden fazla değişkenin etkisi olduğu görülmektedir. Geçmişten günümüze kadar uzanan bazı gelenekler zaman ve değişime ayak uydurarak ait oldukları toplumla birlikte varlıklarını devam ettirmektedirler. Bu bağlamda, Türkler de tarih boyunca kendilerine has geleneklerini oluşturmuşlardır. Türk toplumlarının yerleşik düzene geçmeleriyle birlikte sahip oldukları gelenek anlayışları da zamanla değişime uğramıştır. Bu değişime uğrayan geleneklerde biride Keçecilik sanatıdır. Göçebe zamanlarında farklı şekillerde işlenen keçe yerleşik düzene geçilmesiyle birlikte ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar doğrultusunda işlenmeye ve kullanılmaya başlanmıştır. Keçe temel ihtiyaç ürünlerinin yanı sıra yaşamın birçok alanında farklı formlarda kullanılmış ve süslenerek sanat ve estetik yönüyle öne çıkarılmıştır. Bu araştırma kapsamında Keçecilik sanatının tarihsel gelişimi, keçenin işlenmesi, toplumdaki yeri, kullanıldığı alanlar ve içinde bulunduğu şartlar, zaman içerisindeki değişimi, Keçecilik sanatında karşılaşılan sorunlar ve günümüzdeki durumu ele alınarak açıklanmıştır. Araştırmada konuyla ilgili yerli ve yabancı alan yazınındaki çalışmalar ışığında kavramsal derleme yapılmış ve veri temini için nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği ile gözlem tekniği birlikte kullanılmıştır. Bu kapsamda Afyonkarahisar’da faaliyet gösteren Keçecilik sanatı ustaları ile mülakat gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler içerik analizine tabi tutularak konu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Keçecilik, Keçe, Afyonkarahisar, Yöresel Değerler, El Sanatları.

Giriş

Giyim kuşam olgusu insanların olumsuz iklim koşullarından korunma ihtiyacı ile başlamıştır. Başlangıçta bitkisel malzemeler ve yaban hayvanlarının postlarından yararlanılmıştır. Daha sonra hayvansal ve bitkisel liflerle tekstil yüzeyleri oluşturulmuştur. Tekstilin gelişim süreci hakkında Harvey; “Başarıyı getiren diğer bir adım ise hem besin, hem de yüksek rakımda

¹ Arş. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Turizm Fakültesi, mboyraz@aku.edu.tr

² Bilim Uzmanı, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, alperguvenenn@gmail.com

ihtiyaçları olan dokuma ve keçeyi üretmek için gerekli yapağı ve kıl gibi sıcak tutan hammaddeyi sağlayan koyun, keçi, deve gibi verimli hayvanların evcilleştirilmesidir. Kazılar yapağı keçe bilgisinin göçer medeniyetinin çok erken dönemlerinde geliştiğini göstermektedir” (1996: 7) demektedir. Orta Asya’da zorlu iklim koşullarında konar göçer yaşam sürdüren ve hayvancılıkla geçinen Türklerin o dönemde giyim kuşam kültürleri içinde keçe önemli bir yere sahip olmuştur. İnsanoğlunun başta barınma ve giyinme ihtiyacını karşılayan malzemelerden biri olan keçe; yün liflerinin sıcak su ve sabun yardımıyla nemli bir ortamda sıkıştırılmasıyla oluşturulmuş atkısız ve çözümsüz tekstil ürünüdür. “Arkeolojik kazılarda ele geçen bazı keçe parçalarının M.Ö. VIII. yüzyıla tarihlendiği düşünülürse insanların kullandığı kumaş ve yaygı türünün keçe olduğu söylenebilir” (Akpınarlı 2014: 277). Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere Keçe, en eski ve en basit tekstil ürünüdür. Birçok alanda ihtiyacı karşılaması keçeye olan talebin sürekliliğini ve keçeye geleneksel el sanatı olma özelliğini kazandırmıştır. Geleneksel el sanatları, ihtiyaçlardan doğduğuna göre, bir ihtiyacın doğması da iklim ve çevre şartları yanında, toplumun o döneme ait sosyal ve kültürel özellikleri ile yaşam biçimine bağlıdır (Begiç, 2016: 289).

Koyun, tavşan, deve, lama ve alpaka gibi hayvan yünlerinin su, ısı ve basınç altında sıkıştırılmasıyla yapılmış bir tür kaba çözümsüz, çok kalın dokumadan oluşturulmuş kumaş ile bağlantılı işler keçecilik adı altında toplanmakta ve bu mesleği uygulayan ustalara keçeci denilmektedir (Barışta, 2005). Keçeleşme yünün kendine özgü pulcuklu yapısının fiziksel bir özelliği olup, çağlar boyunca, insan gereksinimleri doğrultusunda üretilmiş ve günümüzde de üretilmeye devam edilmektedir. Keçecilik bütünüyle bir zanaatsal bir üretim olup, üretildiği yörelere göre farklılıklar göstermektedir. Gelişmekte olan teknolojiyle birlikte fabrikasyon keçe üretimi yapılıyor olsa da, Anadolu’nun belirli bölgelerinde hala geleneksel yöntemlerle üretim devam etmektedir. Bu yörelerden biri olan Afyonkarahisar’ da geleneksel yöntemler kullanılarak keçe yapımı sürdürülmektedir (Daruga, 2013: 41).

Keçe, Tekstil Terimleri Sözlüğü’ne göre birinci tanımla, “Yün ve keçi kılı gibi hayvansal doğal elyafın, dış tabakasını oluşturan üst örtü hücrelerinin (pulların) belirli ısı, nem ve basınç altında, sıcak ve kaygan bir ortamda sürtünerek birbirine kenetlenmeyle oluşan dokusuz tekstil yüzeyi” ve ikinci tanımla, “Ağır bir dinkleme ve yıkama sonucu doku yapısı kaybolan ve yüzeyinde düzgün bir hav tabakası oluşan, iki ya da daha çok katlı yünlü kumaş” olarak tanımlanmaktadır (Ergür, 2002:136). Türk Dil Kurumu’na (TDK) göre ise keçe, “Yapağı veya keçi kılının dokunmadan yalnızca dövülmesiyle elde edilen kaba kumaş” olarak tanımlanmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Araştırmanın amacı, geleneksel Keçecilik sanatının konumu, uygulaması, toplumdaki yeri, onu oluşturan şartlar, değişimine sebep olan etkenler, nedenleri, değişim sonucu aldığı biçim ve günümüzdeki durumunun tespit edilmesidir. Araştırma Afyonkarahisar ilinin merkez ilçesinde bulunan altı keçeci dükkanı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel bir çalışma olup veri toplama yöntemlerinden gözlem ve görüşme tekniklerinden yararlanılmıştır. Yapılan görüşmeler ses kaydına alınarak daha sonra yazıya çevrilerek araştırmada kullanılmak üzere verilere elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır.

Keçecilik

Dünyanın her kültüründe görülmesi mümkün olmayan Keçeciliğin doğabilmesi için başlıca iki unsurun bir arada olması gerekmektedir. Bu iki unsur; hayvancılık ve koyunculüğün gelişmiş olmasına ve keçeden yapılmış ev eşyaları ile giyimlerin doğuşunu gerektiren soğuk bir iklim ve hava durumunun var olmasıdır (Ögel, 1991:45) Anadolu'nun bu iki unsuru bünyesinde barındırmasından dolayı keçecilik birçok yörede uygulanmış ve önemli bir el sanatı türü ve bir meslek kolu olarak karşımıza çıkmıştır. Keçe tarihsel süreç içinde Anadolu'nun özellikle Afyon, Balıkesir, Bigadiç, Manisa, Kahramanmaraş, Turgutlu, Tire, Ödemiş, Bergama, Soma Konya, Akhisar, Kars, Erzurum, Urfa gibi il ve ilçelerde yaygın olarak üretilmiştir. Bu merkezlerde geleneksel üretim yolları ile keçe yer yaygısı, keçe seccade, çoban kepeneği, başlık, çadır, yük keçesi, süt ve muz keçesi, yatak keçesi, Mevlevilikte sikke, arakiye ve haydariye, atlar için eyer keçesi, at ve katırlar için semer keçesi, develer için havutluk türleri yapıla gelmektedir. Bugün dünyada ve Türkiye'de sosyal yaşamın değişimi, gelenekselin modernlik bağlamında toplumların ihtiyaçlarını karşılamasında yetersiz kalışı, endüstrinin gelişmesi sonucu keçeciliği de gelişimi konusunda olumlu etkilemiştir. Üretim yöntemi, üretilen ürün çeşidi ve kullanılan malzemelerin farklılaşması, keçeciliğin daha yaygın uygulanmasını ve ürün türlerinin artması ile kullanımlarının daha geniş kitlelere taşınmasını sağlamıştır. Çeşitli internet web sitelerinde, kitap, dergi ve gezilerek inceleme yapılan çeşitli ülkelerde keçecilik ve keçe ürünler, butik mağazalarda ve fuarlarda yoğun bir ilgi ile karşılaşmakta ve değer görerek yüksek fiyatlar ile satılmaktadır. Keçe sanatçısı ürününü tasarlayarak günlerce, hatta aylarca bir ürünün üretimi yapmaktadır. Bu zahmetli ve özel olarak üretilen keçe ürünlerin günümüz sentetik ve sağlıksız kumaş çeşitlerine karşı tercih edilerek tereddütsüz satın alınmakta olduğu dikkati çekmiştir. Geleneğe ve organik olana ilgi keçeciliği de olumlu yönde etkilemiştir (Begiç, 2013: 43).

Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya gelerek konar göçer yaşam biçiminden yerleşik hayata geçmeye başlamaları ile birlikte diğer üretim alanları gibi Keçecilik de geleneksel meslek olma özelliği kazanmıştır. Yeni geldikleri Anadolu topraklarında tutunabilmek için güçlü bir yapılanma içine girmişlerdir. Bu amaçla Ahilik teşkilatını kurarak yapmış oldukları sanatları kayıt ve kural altına almış, diğer yandan ustaların belli kurallara göre yetişmelerini sağlamışlardır. Bu dönemde atölyeler buldukları çarşı üretimine bağlı toplulukların ihtiyaçlarını karşılamışlardır (Begiç, 2016: 40). Anadolu'da köy ve kasabalarda yaşayanlar ile konar-göçer yaşam biçimini sürdürenler için keçe ürünler önemli bir işleve sahip olmaya devam etmiştir. “Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Anadolu Türklerine sanat, ticaret ve ekonomi alanlarında aşağı yukarı altı yüz elli yıl yön verip, ışık tutmuş olan Ahilik, örgüt olarak, kendi kural ve kurullarıyla, III. Ahmet dönemine dek (1703-1730) sürmüştür. Adı geçen Osmanlı sultanı döneminde, 1727 yılında “gedik” denen bir düzen resmen uygulamaya başlanmıştır. Ancak gedik uygulamasının başlatılmasını Ahiliğin sonu olarak değerlendirmek doğru olmaz. Ahiler ve zaviyelerinin XIX. yüzyılın sonuna kadar Anadolu'nun hemen her yerinde mevcudiyetlerini devam ettirdikleri, kendi gelenek ve sistemlerini zaman ve şartların değişimine de ister istemez uyum sağlayarak yaşattıkları bilinmektedir” (Köksal 2011: 121). Diğer el sanatları ile birlikte Keçecilik Ahilik kurumu çatısı altında gözde bir meslek haline gelmiş ve en iyi dönemini yaşamıştır (Begiç, 2016: 289).

XIX. yüzyılın ortalarından itibaren Avrupa'da sanayi devriminin etkisiyle seri üretim artmış, teknolojik gelişmelere bağlı olarak tekstil ürünlerinin çeşitlenmesi ve bu ürünlerin Osmanlı Devleti'ni istila etmesine yol açmıştır. Avrupa'daki bu gelişmeler sonucunda giderek saray ve çevresi de tekstil, dokuma ve diğer el sanatları konusunda yüzünü batıya çevirmiştir. Bu bağlamda, Anadolu'da küçük atölyelerde işlerine devam eden keçeci esnafı da sıkıntılı bir sürece girmiştir. Bu dönemde keçe alt kültürün kullandığı ürün olmuştur. Osmanlı devletinde keçe daha çok askeri ihtiyaçlar için yaptırılmıştır. Bunlar çadır, eğer, at koşum takımları ile askerlerin giydiği başlıklar ve çizmedir (Begiç, 2014: 26).

Afyonkarahisar' da Keçecilik

Afyonkarahisar'da el sanatlar, o sanatın adıyla anılan çarşılarında yaşamaktadır. El sanatlarının azalmasıyla, bu çarşılardaki dükkânlarda başka meslekler de yapılır olmuştur. Keçeciler Çarşısı, kentsel sit alanı içinde yer almaktadır. 19. yüzyıl sonunda Keçeciler Çarşısı'nda yaklaşık 100 olan keçeci dükkanı sayısı günümüzde sadece 6'dır. Genellikle iki katlı ve ahşap olan dükkânlarda, keçe yapımında kullanılan araç gereçler, yün balyaları ve geçmişten bir anı olan hallaç yayı gibi araçlar bulunmaktadır. Çubuk, hasır (kalıp), makas, rende, ocak, kazan,

terazi, kantar gibi araç gereç yanı sıra tarak makinesi, kalıp tepme makinesi ve keçe pişirme makinesi de bu mekânlarda yer almaktadır. Üretilen keçe Afyonkarahisar iç pazarına ve dışarıya satılmaktadır. Afyonkarahisar’da keçe üretimi, geleneksel tepme keçe tekniğiyle yapılmaktadır. 1940’lı yıllarda mekanik olarak çalışan tarama (tarak) makinesi kullanılmaya başlanmıştır. Yün atmada günümüzde elektrikle çalışan tarama makineleri kullanılmaktadır. İlk kalıp tepme makinesi 1964’de getirilmiştir. Keçeci hamamlarında türküler eşliğinde ve genellikle el birliğiyle yapılan pişirme işlemi ise 1976’da keçe pişirme makinesine devredilmiştir. Bu basit makineler kullanılmakla birlikte keçe, ustanın el becerisi ve yoğun emeğiyle ortaya çıkmaktadır. Günümüzde yaygı keçesi, sedir keçesi, paspas, patik, çorap, çizme, yelek, kepenek, kundak, yatak keçesi, at keçesi, kumaş, sanayi keçesi, kapı keçesi yanı sıra gösteri ve temsil amaçlı kullanılan başlıklar da üretilmektedir. Geleneksel kullanımı olan bu ürünler yanında esnafın bir kısmı, günümüz yaşantısına daha uygun ürünleri araştırıp uygulamak çabasıdadır. Geleneksel üretimin yanında İpekli ve pamuklu kumaşların da kullanıldığı ürünler raflarda yer almaktadır (Koca vd. 2018: 950).

Üretimde kuzu yünü kullanılmaktadır. Yerli hammadde yanında ithal merinos yünlerinin de kullanıldığı görülmektedir. İnce, parlak, dalayıp kaşındırmayan özelliğiyle ithal merinoslar; modern yaşama uygun ürünlerin yapımında kullanılmaktadır. Keçi kılının keçeleşme becerisi azdır. Bazı ürünlerde keçeye parlaklık vermesi için tiftik keçisinin kılından katılmaktadır. Tiftik daha çok keçe ürünlerin saçaklanmasında kullanılmaktadır (Yalçınkaya, 2011: 1935).

Afyonkarahisar İli yer şekilleri, iklim ve bitki örtüsü özellikleri ile hayvancılık faaliyetlerine elverişli imkânlar sunmaktadır. Bu kapsamda, İl genelinde jeomorfolojik birimlerin kısa mesafelerde değişiklik göstermesi, mera ve otlak alanlarının varlığı, farklı bitki türlerinin geniş araziler boyunca uzanması ve iklim özellikleri büyük ve küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinin gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca hayvancılık faaliyetlerinin Afyonkarahisar ekonomik yapısı içerisinde önemli bir paya sahip olması da hayvancılığın gelişmesinde oldukça etkili olmaktadır. Afyonkarahisar ili Karasal Geçiş Tipi iklim özelliklerine sahiptir. İl’in ortalama yükseltinin 1021 m ve coğrafi konumunun denizden uzak olması karasal iklim şartlarının etkili olmasına sebep olmaktadır (Darkot ve Tuncel, 1995).

Bu durum kış aylarında soğuk hava koşullarının görülmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Yine kış aylarında gelişen ve Afyonkarahisar’ı etkisi altına alan termik yüksek basınç merkezleri sıcaklık değerlerinin düşmesine sebep olmaktadır (Yılmaz, 2001). Ayrıca dağlık alanların İl genelinde geniş alanlar kaplaması sıcak hava kütlelerinin etkili olmasını büyük ölçüde engellemektedir. Tüm bu faktörlerin etkisiyle Afyonkarahisar İli Aralık ayı ortalama

sıcaklık değeri 2,3 °C, Ocak ayı ortalama sıcaklık değeri 0,3°C ve Şubat ayı ortalama sıcaklık değeri 1,7 °C'dir (MGM). Bütün bu iklim özellikleri Afyonkarahisar'da keçe ürünlerinin üretimini ve kullanılmasını adeta zorunlu kılmıştır.

Afyonkarahisar'da hali hazırda Keçecilik mesleğini devam ettiren 6 adet işyeri bulunmaktadır. bu işyerlerinde çalışan toplam keçe ustalarının sayısı ise 16 kişiden ibaret olup çırak veya kalfa bulunmamaktadır. Mesleği devam ettiren ustaların yaş ortalamalarının 65 olduğu görülmektedir. Yapılan görüşmelerde keçe ustalarının tamamının Keçecilik mesleğini ata mesleği olarak devam ettirdiği öğrenilmiştir. Her bir usta küçük yaşlarda bu mesleğe adım atmış olup tüm ustalar ortalama olarak 55 yıldır bu mesleği devam ettirmektedir. Mesleği devam ettiren ustalar mesleğe girdikleri dönemdeki sosyal etkilerin nedeniyle ve birer meslek sahibi edinmek istemelerinden dolayı en fazla ilkokula kadar okuyabildiklerini belirtmektedirler. Mesleğin ata mesleği olmasından dolayı mesleği öğrenme şeklinin de usta çırak ilişkisine dayalı olduğu öğrenilmiştir. Yapılan görüşmelerde halk eğitim merkezlerinde veya özel kurslarda verilen keçe eğitimleri sonucunda kişilerin usta, kalfa ve hatta çırak bile olmadıklarını söyleyen keçe ustaları meslekte artık yeni ustaların yetişmediğini belirtmektedirler. Keçecilik mesleği ülkemizde Somut Olmayan Kültürel Mirasın (SOKÜM) Korunması Sözleşmesi kapsamında koruma altına alınmış mesleklerden biridir. Keçecilik geleneğinin Envanter Unsur Listesi'nde bulunmasının yanında Afyonkarahisar için ayrı bir önemi daha bulunmaktadır. Yine aynı Sözleşme kapsamında hazırlanan Yaşayan İnsan Hazineleri Ulusal Envanteri listesinde 2015 yılı itibarıyla Afyonkarahisarlı bir keçe ustası Ahmet Yaşar KOCATAŞ yer almaktadır. Bu durumun Afyonkarahisar'da keçecilik geleneğinin ve keçe ürünlerinin uluslararası anlamda nitelik ve tanınırlık kazanmasına büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Koca vd. 2018: 944).

Afyonkarahisar'da bulunan keçecilerde üretilen ürünlere bakılacak olunursa bunlar; düz keçe, sikke, pelerin, korse, paspas, kepenek, keçe kumaş, yaygı, dizlik, fes, şal, seccadedir. Üretilen bu ürünlerin kimler tarafından tercih edildiği sorulduğunda genelde yaşlılar ve bel, diz ağrıları olan kişiler tarafından sıcak tutma özelliği nedeniyle keçe ürünlerinin tercih edildiği, bunun haricinde hediyelik eşya olarak, kültür turizm müdürlüklerine bağlı eski yöresel evlerde ve eski zamanları anlatan dizi, filmlerde kullanıldığı belirtilmiştir. Fakat keçenin asıl ticari yönünü kepeneğin oluşturduğunu belirten keçe ustaları, hayvancılık ile geçinen bölgelere yaptıkları kepenek satışlarının diğer ürünlere göre daha fazla olduğunu ve daha fazla gelir getirdiğini de belirtmektedirler. Ayrıca yurt dışından ülkemize kültür turizmi amacıyla gelen turistler ilede sık sık keçeciler çarşısında görebileceğimizi belirten ustalar kısa süreli fotoğraf çekimi, işleyişin

anlatılması ve gösterilmesi yolu ilede kazanç elde ettiklerini belirtmektedirler. Bir işyerinde ortalama günlük kişi başına 2 adet kepenek üretilabiliyorken bu sayı hediyelik eşya bazında ise 10'a kadar çıkabilmektedir. Üretilen ürünlerin satışının genel olarak iç Anadolu bölgesinde hayvancılıkla geçinen bölgelere yapıldığını belirten ustalar zaman zaman da olsa yurt dışına da satış yaptıklarını belirtmektedirler. Hediyelik olarak üretilen keçelerin son 10 yıl içerisinde meslek içerisinde yerini aldığını belirten ustalar bu süreç içerisinde yine aynı şekilde elde ettikleri kazançlarının 10 yıl öncesine göre 2 kat arttığını belirtmektedirler.

Keçe ustaları ile yapılan görüşmelerde meslek içerisinde karşılaştıkları herhangi bir sorun olup olmadığı sorulduğunda ise tüm keçe ustalarından hemen hemen aynı cevaplar gelmektedir. Keçecilik mesleğinin artık günümüzde gençler tarafından tercih edilmeyen bir meslek olduğunu belirten ustalar çırak ve kalfaların yetişmemesinden dolayı ileride bu mesleği yapacak ustaların olmayacağından yakınmaktadır. Ayrıca yıllar boyunca süre gelen bu meslek koluna gereken önemin verilmemesi keçe ustalarının belirttiği başlıca sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer bir sorun ise özellikle Yaşayan İnsan Hazinesi A. Yaşar KOCATAŞ'ın belirttiği rekabet sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Mesleği icra eden ustalar arasındaki rekabetin hat safhada olduğunu belirten Kocataş, yıllar boyunca bir dernek kurularak aynı çatı altında birleşmesinden yana olduğunu belirtmektedir. Fakat mevcut ustaların meslek hakkındaki görüşlerinin farklı olmasından ve ticari anlayışın aynı olmamasından dolayı bu isteğinin gerçekleşmemesinden dolayı şikâyet etmektedir.

Keçecilik mesleğinin gelişmemesinde ki diğer bir etken ise meslek tanıtımının yeterli düzeyde olmadığını belirten keçe ustaları, belediye, valilik ve bakanlıkların bu konuda çok pasif kaldıklarını dile getirmektedirler. Meslek tanıtımının yetersiz kalmasının yanı sıra artık el emeği harcanarak üretilen ürünlerin tercih edilmediği bunun yerine fabrikasyon ve ucuzluğu ile ön plana çıkan kalitesiz ürünlerin daha çok tercih edildiği belirtilmiştir. Ayrıca ürünlerin üretiminde kullanılan hammaddenin temiz ve saf bir şekilde bulunamaması üretilen ürünlerin 2. Sınıf ürün konumuna düşmesi keçe ustalarının karşılaştığı diğer bir sorundur.

Keçe ürünlerinin satış ve pazarlanmasında da yine birtakım sorunların olduğunu belirten keçe ustaları, ürünlerin toptancıya sattıkları fiyatın üzerine %200 kar konularak satılmasından dolayı satışların düştüğünü ve asıl kârın toptancıda kaldığını belirtmektedir. Bu nedenle elde ettikleri gelirin azaldığını dile getiren ustalar toptancılarıdaki ürünlerin satış fiyatlarına taban ve tavan fiyat konulması gerektiğini belirtmektedirler.

Sonuç

Araştırma neticesinde elde edilen sonuçlar şu şekilde ifade edilebilir;

- Keçecilik mesleği hali hazırda devam etmekte olan fakat yeni ustaların yetişmemesi nedeniyle kaybolmanın eşiğine gelen bir meslek kolu olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Mesleğin sürdürülebilir olması için alınan tedbirlerin yetersiz kalması ve mesleğin yeni bireylere aktarılması için verilen kursların çok sığ kalması mesleğin karşılaştığı en büyük sorunları oluşturmaktadır.
- Keçe ustaları arasındaki rekabetin artmasıyla birlik ve beraberliğin sağlanamaması nedeniyle meslek içinde gelişim gösterilememesi mesleğin zamanla kaybolmasına neden olmaktadır.
- Üreticiden çıktıktan ürünlerin toptancılar tarafından yüksek satış fiyatları ile satılması nedeniyle satış miktarının az olması ve dolayısıyla gelir getirici özelliğinin az olması mesleğin devam ettirilmesini zorlaştırmaktadır.
- Mesleğe gereken önemin verilmeyerek önemsiz bir el sanatı veya uğraş olarak değerlendirilerek kısa süreli kurslarda Keçecilik sertifikası verilerek meslek içindeki inceliklerin ve ayrıntıların zamanla unutulmasına neden olmaktadır.
- Mesleğin korunmasına yönelik alınan tedbirlerin yetersiz kalması günümüzdeki ticari yaşam koşullarının zor olması keçe üreten işletmelerin yaşamlarını sürdürmesi açısından tehlike arz etmektedir.
- Kaliteli temiz ve saf hammaddenin bulunamaması nedeniyle üretilen ürünlerin kalitesinin düşmesine ve tercih edilmemesine neden olmaktadır.
- İçinde bulunduğumuz çağda yeni kuşakların el sanatına ve zanaatkarlığa önem vermemesi ve bu yöntemler ile üretilen ürünleri tercih etmemesi, ayrıca gelecek kuşaklarında teknolojik yaşama ayak uydurarak Keçecilik gibi eski yöntemlere yönelmemesi mesleğin devamını zorlaştırmaktadır.

Kaynakça

- Ergür, A. (2002). *Tekstil Terimleri Sözlüğü*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi: İstanbul.
- Köksal, M. F. (2011). *Ahi Evran ve Ahilik*. Kırşehir Valiliği Yayını no:5 SFN Televizyon Tanıtım Tasarım Yayıncılık Ltd. Şti. Kırşehir.
- Akpınarlı, H. F. (2014), Keçecilik, *Kahramanmaraş El Sanatları Dergisi*, C.II. 275-300.
- Harvey, J. (1996). *Traditional Textiles of Central Asia*, Thames and Hudson Ltd. London.
- Begiç, H., N. (2013). Gelenekten Geleceğe Keçeciliğin Sürekliliğine Dair Bir Çalışma: “Barış Sevgi Çadırı” Projesi, *Geleneksel Türk Sanatları Dergisi*, 1, 40-54.
- Begiç, H. N. (2014). *Gelenekteki Değişim Ve Keçecilik Sanatı*, (Doktora Tezi) Hacettepe Üniversitesi, İstanbul.
- Ögel, B. (1991). *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: Ankara.
- Begiç, H. N. (2016). Giyim-Kuşam Kültüründe Keçe Sanatına Tarihsel Bir Bakış, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 40, 287-297.
- Barışta, H. Ö. (2005). *Keçe İşleri*, Kozan Ofset: Ankara.
- Daruga, D. (2013). İzmir Tire’de Keçecilik, *Akdeniz Sanat Dergisi*, 6, 40-52.
- Ergür, A., (2002). *Tekstil Terimleri Sözlüğü*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.
- Köksal, M.F. (2011). *Ahi Evran ve Ahilik*, Kırşehir Valiliği Yayınları: Kırşehir.
- Yalçınkaya, G. R. (2011). *Keçe Afyonkarahisar’da Geleneksel Bir El Sanatı*, Afyonkarahisar Yerel Tarih Araştırmaları Merkezi Yayını, Afyonkarahisar.
- Darkot, B. Tuncel, M. (1995). *Ege Bölgesi Coğrafyası*, İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Yayınları: İstanbul.
- Yılmaz, Ö. (2001). Afyon ve Çevresinin Bitki Örtüsü. *Türk Coğrafya Dergisi*, 37, 47-77.
- Koca, N. Yazıcı, H. & Ekiz, E. (2018). Afyonkarahisar'da Keçecilik ve Keçeciliğin Kültürel Turizm Açısından Değerlendirilmesi, *Electronic Turkish Studies*, 13, 939-957.